

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Základné Práva](#) > Spain

Osvedčené postupy členských krajín týkajúce sa Charty

Autor obsahu

Španielsko

Španielsko

Verejné politiky, ktoré podporujú využívanie charty a informovanosť o nej medzi zákonodarnými a správnymi orgánmi, orgánmi presadzovania práva a justíciou.

Informovanosť o charte a jej využívanie je v rámci exekutívy a administratívy veľmi nerovnomerné.

Vždy, keď vláda potvrdzuje svoj záväzok dodržiavať ľudské práva, zmieňuje sa o dôležitosti charty. Urobila tak aj 10. decembra pri príležitosti [Dňa ľudských práv](#).

Využívanie charty ministerstvom zahraničných vecí, Európskej únie a spolupráce je zrejmé z pochopiteľných dôvodov.

Na [webovom sídle](#) ministerstva sa uvádza záväzok Španielska podporovať a chrániť ľudské práva, pričom sa poukazuje na to, že Charta základných práv je súčasťou vnútroštátneho právneho systému Španielska a dopĺňa „zoznam práv a slobôd v španielskej ústave“.

Ministerstvo vnútra je veľmi dobre oboznámené s chartou, najmä v súvislosti s trestnými činmi z nenávisti [Akčný plán na boj proti trestným činom z nenávisti (*Plan de Acción para combatir los delitos motivados por el odio*) (2019)], azylom [Úrad pre azyl a utečencov (*Oficina de Asilo y Refugio*)] a Generálne podriadiťstvo pre medzinárodnú ochranu (*Subdirección General de Protección Internacional*)] a ochranou údajov [Spravodajské centrum na boj proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti (*Centro de Inteligencia contra el Terrorismo y la Delincuencia Organizada*)].

V roku 2014 bol prijatý pokyn Sekretariátu pre bezpečnosť č. 16/2014, ktorým sa schválil „Akčný protokol pre bezpečnostné zložky v prípade trestných činov z nenávisti a konania, ktorým sa porušujú právne predpisy v oblasti diskriminácie“ („*Protocolo de actuación de las fuerzas y cuerpos de seguridad en materia de “delitos motivados por el odio” y conductas que vulneren las normas jurídicas sobre discriminación*“). Tento pokyn bol v dôsledku viacerých legislatívnych reforiem zmenený v nasledujúcom roku pokynom č. 16/2015. Uvedený protokol bol osobitne citovaný v súhrnnom prehľade najlepších postupov z celej Európskej únie v oblasti boja proti trestným činom z nenávisti. Súhrnný prehľad bol zverejnený Agentúrou Európskej únie pre základné práva (FRA). Obsahuje opatrenia a akcie, ktoré členské štáty EÚ vypracovali na účely boja proti trestným činom z nenávisti a Charta základných práv Európskej únie bola jedným z mnohých nariadení, ktoré sa uplatnili, aj keď nefigurovala na poprednom mieste: [znenie protokolu](#).

Samotný Štátny sekretariát pre bezpečnosť ministerstva vnútra schválil „Akčný plán na boj proti trestným činom z nenávisti“ („*Plan de Acción para combatir los delitos motivados por el odio*“), v rámci ktorého sa Národná polícia zúčastňuje na programoch odbornej prípravy a výmenách najlepších postupov medzi členskými štátmi, ktoré organizuje Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA): [znenie akčného plánu](#).

Ministerstvo spravodlivosti má kompetencie v oblasti ľudských práv a pri vypracúvaní návrhov zákonov venuje mimoriadnu pozornosť charte, a to v dôvodovej správe, ako aj pri príprave správ o posúdení vplyvu regulácie, najmä pokiaľ ide o transpozíciu európskych smerníc, prispôsobenie španielskeho právneho systému európskemu právu či dodržiavanie medzinárodných zmlúv alebo dohovorov, ktoré Španielsko v týchto oblastiach podpísalo.

Osobitná pozornosť by sa mala venovať **Úradu pre regulačnú koordináciu a kvalitu** (*Oficina de Coordinación y Calidad Regulatoria*) [patriaci pod ministerstvo predsedníctva, vzťahov so španielskymi všeobecnými súdmi a demokratickej pamäte (*Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática*)], ktorý bol zriadený v roku 2017 s cieľom zabezpečiť koordináciu a kvalitu regulačnej činnosti, ktorú vykonáva vláda. V rámci tejto všeobecnej úlohy musí v súlade s článkom 26 ods. 9 zákona č. 50/1997 z 27. novembra 1997 preskúmať „konzistentnosť regulačnej iniciatívy so zvyškom právneho systému, a to vnútroštátneho systému, ako aj systému Európskej únie“. Úrad začal nedávno vo svojich správach požadovať, aby sa v správach o posúdení vplyvu regulácie analyzovalo, či je návrh právnych predpisov v súlade s chartou. To je dôvod domnievať sa, že tento úrad by mohol zohrávať veľmi dôležitú úlohu pri presadzovaní zohľadňovania charty pri tvorbe právnych predpisov, čo by viedlo k zvýšeniu informovanosti o dôležitosti charty na všetkých ministerstvách exekutívy.

Charta je takisto dôležitým faktorom, ktorý sa berie do úvahy pri rozhodovaní o tom, či by sa španielsky štát mal zúčastňovať na prejudiciálnych rozhodnutiach súdov iných členských štátov, keď tak už urobil v súvislosti so zákazom mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu (článok 4 charty o podmienkach zadržania vo veciach týkajúcich sa väzby C-128/18 z 15. októbra 2019, C-220/18 PPU z 25. júla 2018 a C-496/16 z 15. novembra 2017), s rešpektovaním súkromného a rodinného života a s ochranou osobných údajov (články 7 a 8 charty, vec C-73/16 z 27. septembra 2017), s rovnosťou pred zákonom a nediskrimináciou (články 20 a 21 charty, vec C-205/15 z 30. júna 2016) a s právom na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces (článok 47 charty, vec C-73/16 z 27. septembra 2017).

Španielska federácia obcí a provincií (*Federación Española de Municipios y Provincias*) vydala 9. mája pri príležitosti Dňa Európy **Manifest za miestnu a regionálnu Európu** (*Manifiesto por una Europa local y regional*), v ktorom sa navrhlo: „propagovať Chartu základných práv Európskej únie, ako aj históriu EÚ na školách vo všetkých členských štátoch a rozširovať vedomosti o fungovaní inštitúcií. Je dôležité zaviesť vhodné finančné a právne podmienky, aby sa zabezpečilo, že všetci žiaci budú mať možnosť navštíviť počas svojho školského života európske inštitúcie.“

V zákonodarnom zhromaždení sa v dôvodových správach zákonov niekedy odkazuje na chartu; v parlamentných diskusiách sa Európsky dohovor o ľudských právach a rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva často využívajú ako autorita alebo kritérium na rozdiel od charty alebo Súdneho dvora Európskej únie, ktoré sa tak často nevyužívajú; charta sa však začína využívať čoraz viac, aj keď určite nie v širokom zmysle. O europeanizme španielskych poslancov sa nedá pochybovať, bolo by však vhodné, keby mali k dispozícii lepšiu odbornú prípravu alebo vedomosti, ktoré sú ľahšie dostupné a prístupné, pričom ide o oblasť, v ktorej je vždy priestor na zlepšenie, ako sa uvádza ďalej. Z monitorovania činnosti Spoločného výboru pre Európsku úniu (*Comité Mixto para la Unión Europea*) vyplýva, že [Spoločný výbor pre Európsku úniu (*Comisión Mixta para la Unión Europea*)] otázka charty nezaberá v rámci jeho práce najviac času.

Spoločný výbor pre Európsku úniu španielskeho kongresu poslancov (Spoločný výbor pre Európsku úniu) by mohol bežne monitorovať záležitosti týkajúce sa charty, ako je prijímanie európskych právnych predpisov, relevantná judikatúra atď.

Pokiaľ ide o súdnictvo, Agentúra pre základné práva „uznáva čoraz významnejšiu úlohu, ktorú vnútroštátne súdy zohrávajú pri zabezpečovaní účinnosti charty“. Informovanosť o charte sa medzi sudcami zvyšuje, a to napriek tomu, že sa téma charty v osnovách štátnych skúšok na funkciu sudcu veľmi nevyskytuje. Štúdium charty bolo zaradené do učebných osnov na zasadnutí v roku 2016, a to v rámci predmetu, ktorý zodpovedá zmluvám o ľudských právach a zaoberá sa takisto Všeobecnou deklaráciou ľudských práv, ďalšími dohovormi OSN a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Charta bola zahrnutá do predmetu týkajúceho sa práva Európskej únie až v roku 2020.

Po tom, čo kandidáti zložia odbornú justičnú skúšku, zúčastňujú sa na workshopoch [**učebný plán** (*el plan de enseñanza*)], ktoré sa konajú na Justičnej akadémii (pri Všeobecnej súdnej rade) a ktorých cieľom je prehĺbiť vedomosti o kľúčových veciach, ako je vec Familiapress (vec C-368/95 z 26. júna 1997), vec Grogan (C-159/90 zo 4. októbra 1991), vec García Avello (C-148/02 z 2. októbra 2003) a vec Kücükdeveci (C-555/07, z 19. januára 2010). Do hĺbky sa skúmajú aj ďalšie veci súvisiace s chartou, ako je vec Fransson (C-617/10 z 26. februára 2013), vec Melloni (C-399/11 z 26. februára 2013), spojené veci Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 z 5. apríla 2016 a C-659/15 PPU z 3. marca 2016) a spojené veci N.S. a M.E. (C-411/10 z 21. decembra 2011 a C-493/10 z 22. septembra 2011).

Počet rôznych kurzov priebežnej odbornej prípravy o práve Európskej únie, ktoré sudcom ponúka Všeobecná súdna rada, sa od roku 2010 zvýšil, ale neexistujú žiadne kurzy, ktoré by sa venovali výhradne charte; od roku 2018 však téma charty začala zohrávať poprednú úlohu v kurzoch o európskom práve. Okrem toho sa zvažujú aj kurzy o základných právach alebo o vplyve európskeho práva na určité jurisdikcie, najmä správne právo, sociálne právo, ako aj trestné právo.

Nástroje, ktoré pomáhajú lepšie pochopiť chartu a to, kedy sa uplatňuje

Pribúdajú publikácie a nástroje, ktorými sa vysvetľuje, z čoho charta pozostáva a ako by sa mala vykonávať. V ďalšom texte sa uvádzajú niektoré príklady, v ktorých sa zohľadňujú rôzne právomoci, úrovne správy a občianska spoločnosť.

Ústavný súd vypracoval [Súhrnný prehľad judikatúry Ústavného súdu o práve Európskej únie](#) (*Prontuario de jurisprudencia del Tribunal Constitucional sobre el Derecho de la Unión Europea*), ktorý obsahuje oddiel venovaný „D) Vzťahu medzi ústavou a Chartou základných práv Európskej únie“, v ktorom sa riešia otázky ako „prvky spoločného výkladu“ a „rozpory“.

Katalánsky Inštitút pre ľudské práva (*Institut de Drets Humans de Catalunya*) zorganizoval spolu so Všeobecnou súdnou radou kurz s názvom [Charta základných práv EÚ pre prokurátorov a členov súdnictva](#) [*La Carta de los Derechos Fundamentales de la UE para fiscales y miembros de la judicatura*], ktorý bol zameraný na právnu prax s cieľom poskytnúť prokurátorom a členom súdnictva nástroje na uľahčenie využívania právneho rámca základných práv, a rozširovať tak rozsah pôsobnosti charty.

Miestny orgán v Madride vydal digitálnu publikáciu s názvom [Európa, ktorú chceme. 20 chárt pre Európu](#) (*La Europa que queremos. 20 Cartas para Europa*), ktorá zahŕňa hlavné európske texty o službách a právach, a samozrejme aj tému Charty základných práv Európskej únie (strany 20 až 31).

Španielska Advokátska rada (*Consejo General de la Abogacía*), ktorá je verejnoprávnou profesijnou organizáciou združujúcou profesijné právnické združenia, má na svojom webovom sídle príspevok venovaný objasneniu uplatňovania Charty základných práv EÚ.

Federácia združení na predchádzanie týraniu detí (*Federación de Asociaciones para la Prevención del Abuso Infantil - FAPMI*) poskytuje na svojom webovom sídle podrobné vysvetlenie informácií potrebných na pochopenie [charty](#), a to prostredníctvom uvedenia základných údajov, podrobného opisu a oblastí, ktoré zahŕňa.

Spolupráca so zainteresovanými stranami na podporu využívania Charty základných práv Európskej únie a zvyšovania informovanosti o nej

[Miestny orgán v Madride schválil zahrnutie predmetu o Európskej únii do učebných osnov](#), ktoré sa používajú na stredných školách, pričom jeho súčasťou bude aj otázka Charty základných práv.

Príklady mimovládnych iniciatív, ktoré podporujú využívanie charty a zvyšovanie informovanosti o nej vo vašej krajine

Španielsky výbor zástupcov osôb so zdravotným postihnutím (*Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad - CERMI*), platforma založená v roku 1997 na účely zastupovania a obrany španielskych občanov so zdravotným postihnutím a súvisiacich konaní, opakovane vyzýva orgány, aby zlepšili práva týchto osôb a na tento účel sa pri rokovaníach s vnútroštátnymi orgánmi [odvoláva na chartu](#).

Posledná aktualizácia: 17/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.